

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a Mgr. Jana Čížka ve věci

navrhovatele: **ZA DOBRÝ ŽIVOT NA JEMNICKU, z.s.**, IČO: 11743042
sídlem V Zahrádkách 164, Jemnice

zastoupený advokátem JUDr. Michalem Bernardem, Ph.D.
sídlem Klokotská 103/13, Tábor

proti

odpůrci: **obec Uherčice**
sídlem Uherčice 48, Uherčice u Znojma
zastoupená advokátem Mgr. Bc. Martinem Burianem
sídlem Lipová 143, Náměšť nad Oslavou

za účasti osoby zúčastněné na řízení:

ZEMSPOL DEŠNÁ, s.r.o., IČO: 49017802
sídlem Dešná 19, Dešná

zastoupená advokátem Mgr. Martinem Ryglem
sídlem L. Pokorného 48/37, Třebíč

o návrhu na zrušení části opatření obecné povahy – Změna č. 4 územního plánu Uherčice
schválená usnesením Zastupitelstva obce Uherčice č. 03/9/23/Z, ze dne 4. 10. 2023,

takto:

- I. Opatření obecné povahy Změna č. 4 územního plánu Uherčice schválená usnesením Zastupitelstva obce Uherčice č. 03/9/23/Z, ze dne 4. 10. 2023, se dnem právní moci tohoto rozsudku z části ruší v části textového a grafického vymezení:
- plochy výroby smíšené V401 na pozemku p. č. 233/1 v k. ú. Uherčice u Znojma.
- II. Ve zbytku se návrh zamítá.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Osoba zúčastněná na řízení má záměr na území obce Uherčice vystavět dva areály s halami pro velkochov brojlerů. Proto požádala, resp. její právní předchůdce požádal odpůrce postupně třemi po sobě následujícími podněty o změnu územního plánu Uherčic. Odpůrce na základě jejích žádostí vydal Změnu č. 4 územního plánu Uherčice (dále jen „napadené OOP“ nebo „změna územního plánu“), kterou v území obce nově vymezil plochu výroby smíšené V401, plochu výroby zemědělské V402 a plochu dopravy D401.
2. Navrhovatel je environmentálním spolkem, který při pořizování změny územního plánu uplatňoval námitky k návrhům změny územního plánu a vystupoval i jako zmocněnec veřejnosti zastupující občany obce Uherčice podle § 23 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2023 (dále jen „stavební zákon“).
3. Navrhovatel se návrhem podle části třetí, hlavy druhé, dílu sedmého zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podaným dne 19. 6. 2024 domáhá zrušení změny územního plánu v části textového a grafického vymezení plochy výroby smíšené V401, plochy výroby zemědělské V402 a plochy dopravy D401.

Návrh

4. Navrhovatel tvrdí, že při pořizování a vydání změny územního plánu bylo zasaženo do jeho práva na příznivé životní prostředí a práva na informace o životním prostředí. Jako zástupce veřejnosti též tvrdí, že změna územního plánu se dotkla vlastnického práva, práva na ochranu zdraví a na příznivé životní prostředí občanů, kteří ho zmocnili k zastupování jako zástupce veřejnosti.
5. V prvním návrhovém bodu navrhovatel namítá, že změna územního plánu byla vydaná v rozporu s § 55 odst. 4 stavebního zákona. Změnou územního plánu lze vymezit další zastavitelné plochy pouze na základě prokázání potřeby vymezení nových zastavitelných ploch. Odpůrce této povinnosti nedostál, neboť pro vymezení návrhem dotčených ploch nebyl prokázán veřejný zájem. Naopak jejich vymezení zasahuje do požadavku na ochranu volné krajiny podle § 18 odst. 5 stavebního zákona. Odůvodnění obsažené v napadeném OOP zmiňující vznik nových pracovních příležitostí a potřebu zajištění obživy obyvatelstva je podle navrhovatele zavádějící a nepravdivé. Zřízení velkochovu negativně ovlivní turistický ruch a atraktivitu pro zájemce o bydlení v obci. Tvrzení o zamezení odlivu obyvatel a snížení nezaměstnanosti není ničím podložené. Vymezení ploch pro koncentrované chovy brojlerů působí opačným efektem a obec přichází o potenciál.

K umístění záměru zemědělské výroby lze využít stávajících funkčních ploch Vs (výrobní plocha smíšená) na území Uherčic, přičemž nevyužívané zemědělské areály se nachází i v okolních obcích. Soukromý zájem sledující změnu územního plánu, byť odůvodněný vznikem nových pracovních příležitostí, nemůže převážet nad zájmy na ochraně zemědělského půdního fondu a ochraně přírody a krajiny.

6. Za druhé navrhovatel namítá, že vymezení ploch V401 a V402 odporuje požadavkům na ochranu krajinného rázu. Odůvodnění záboru zemědělské půdy v ploše V401 je dle jeho názoru zavádějící a nepravdivé. V ploše V401 se nachází historický lovecký zámek (dvůr Mitrov), který byl využíván k hospodářským účelům. Historická zástavba tvoří cca 3 500 m², zatímco nová zástavba pro velkochovy by měla činit 54 556 m² (15x více). Nejde tedy jen o modernizaci či rozšíření současného areálu. O budově zámku je vedeno řízení o prohlášení za kulturní nemovitou památku, a do skončení řízení je třeba k ní přistupovat jako by jí byla. Historická stavba je v zanedbaném stavu, ale má historicko-kulturní a krajinářskou hodnotu. V této souvislosti navrhovatel odkázal na *Preventivní hodnocení krajinného rázu* vypracované Ing. L. B. Zásah do krajinného rázu dokládá i *Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny* z prosince 2022 zpracované RNDr. M. M. Ohledně plochy V 402 navrhovatel nesouhlasí s hodnocením, že vymezením plochy bude podpořen zemědělský ráz krajiny. Plánovaný areál velkochovy se plochou ani estetickým výrazem nedá srovnávat s hospodářskými dvory zámekého panství. Historické objekty (Nový Dvůr) byly nesrovnatelně menší (900 m²) než plánovaný záměr 11 hal na ploše 35 106 m². Není také pravda, že plánovaný záměr bude skrytý ze třech stran za lesními porosty. V blízkosti 250 metrů od plochy V402 se nachází údolí říčky Blatnice, které bylo dotčeno vymezením plochy dopravy D401. *Preventivní hodnocení krajinného rázu* vypracované Ing. L. B. navrhuje pro toto území II. stupeň ochrany a vyhlášení přírodního parku.
7. Za třetí navrhovatel namítá rozpor s požadavky na ochranu zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) plynoucími z § 4 odst. 1 a 4 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění zákona č. 261/2021 Sb. (dále jen „zákon o ZPF“). Osoba zúčastněná na řízení netvrdila žádný veřejný zájem na využití pozemků převažující nad zájmem ochrany ZPF. Její soukromý podnikatelský zájem nemůže převážet nad ochranou zemědělské půdy. V dané lokalitě navíc vlastní sama osoba zúčastněná na řízení dostatek ploch určených k nezemědělskému využití.
8. Jako čtvrtý návrhový bod navrhovatel namítá nezákonnost, věcnou nesprávnost a nepřezkoumatelnost stanoviska dotčeného orgánu na úseku ochrany ZPF. Souhlasné závazné stanovisko Krajského úřadu Jihomoravského kraje (dále jen „krajský úřad“) ze dne 9. 8. 2022, č. j. JMK 117504/2022, neobsahuje relevantní odůvodnění, proč došlo k přehodnocení do té doby negativního stanoviska. I přestože došlo ke zmenšení původně navrhovaných záborů ZPF, na území obce je dost ploch pro nezemědělské využití. Při srovnání s původním nesouhlasným závazným stanoviskem je zřejmé, že pozdější souhlasné závazné stanovisko je nepřezkoumatelné, věcně nesprávné a nezákonné. Pouhé zmenšení plochy nemůže vést k zásadní změně závazného stanoviska.
9. Za páté navrhovatel namítá nepřezkoumatelné a nesprávné vypořádání jím uplatněných námitek. Jde konkrétně o námitky týkající se absence vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů na životní prostředí, odůvodnění zásahu do ochrany ZPF a ohrožení podzemních zdrojů vody. Rozhodnutí o námitkách opakuje jen obecná tvrzení

a odůvodňuje změnu územního plánu ekonomickými důvody, přičemž ale zároveň uvádí, že záměr není definitivní a je otázkou, v jaké podobě bude realizovaný. Pouhý odkaz na závazná stanoviska nelze považovat za řádné vypořádání námitek, stejně jako poukaz na další fáze povolovacího procesu.

10. Konečně za šesté navrhovatel namítá nepřezkoumatelnost napadeného OOP. Jeho odůvodnění je obecné a z velké části spekulativní. Tvrzení o převažujícím veřejném zájmu na rozvoji ekonomického pilíře jako důvodu pro zásah do ochrany ZPF a tvrzení o nemožnosti využití stávajících (stabilizovaných) ploch jsou nepřesvědčivá a nepodložená.

Vyjádření odpůrce a osoby zúčastněné na řízení

11. Odpůrce i osoba zúčastněná na řízení s návrhem nesouhlasí a navrhuje jeho zamítnutí. Jejich vyjádření k návrhu jsou obsahově takřka totožná, proto soud rekapituluje jejich obsah společně.
12. Potřeba vymezení nových zastavitelných ploch je podrobně odůvodněna v kapitolách 10 a 14.2 odůvodnění změny územního plánu. Odpůrce je zdůvodnil zejména zájmem na vytvoření nových pracovních příležitostí v lokalitě s vysokou nezaměstnaností. Nově vymezené plochy pro velkochovy se nacházejí mimo centrum obce ve vzdálenosti 1,5 až 2 km, naopak navrhovatelem označené plochy jsou v bezprostřední blízkosti intravilánu a jejich využití pro takový záměr je nevhodné. Jde navíc o pozemky, jejichž majitelé nekomunikují nebo nechtějí pozemky zcizit, nebo jsou využívány jiným způsobem. Umístěním záměru do ploch v bezprostřední blízkosti zástavby by byl vliv záměru nesrovnatelně horší. Odpůrce zdůraznil pokles počtu obyvatel v důsledku nedostatku pracovních příležitostí a potřebu zajištění nových pracovních příležitostí. Turismus a rekreační činnost nezajistí hospodářský rozvoj obce. Skutečnost, že Rhea holding, do něhož patří osoba zúčastněná na řízení, má dostatek volných pracovních míst, nevyvrací odůvodnění potřeby nových zastavitelných ploch. Případný přesun investora do jiné lokality by znamenal pro odpůrce citelný základ. Záměr investora odpovídá skladbě obyvatelstva i z hlediska dosaženého vzdělání (2/3 obyvatel jsou bez maturity). Vymezení nových zastavitelných ploch je tak přijatelným kompromisem mezi potřebou posílit ekonomický pilíř a umístěním záměru ve vzdálenosti od obytné zástavby.
13. Pokud jde o namítané narušení krajinného rázu, odpůrce i osoba zúčastněná na řízení uvedli, že tato otázka je v napadeném OOP řešena a řádně odůvodněna. Navrhovatel sám inicioval řízení o prohlášení Mitrova za kulturní památku. V jeho blízkosti se nacházejí dva objekty - kravíny ve špatném stavebně technickém stavu postavené ve 20. století, což navrhovatel opomíjí. Podle odpůrce činí celková výměra plochy původního areálu celkem cca 36 500 m². Celková výměra plochy VS určená pro chov brojlerů je tedy pouze 1,5x větší, což odpovídá odůvodnění v napadeném OOP. Nově navržený záměr je umístěn do lokality s důrazem na stávající průběh terénu a zachování krajinného rázu. Argumentace navrhovatele týkající se hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny zpracované RNDr. M. M. je účelová a zavádějící, neboť závěrem tohoto hodnocení je přípustnost záměru. Odpůrce odkazuje též na posouzení vlivu na krajinný ráz zpracované Ing. J. P. z října 2023 (ve vztahu k plochám V402 a D401) a na posouzení krajinného rázu zpracované doc. Ing. P. K., Ph.D., z února 2024 (ve vztahu k ploše V401). Zastavitelné plochy jsou v napadeném OOP vymezeny ve větší vzdálenosti od zámku Uherčice a bytové zástavby a nachází se v méně pohledově vystavené poloze. V návaznosti na dohodu s Městským úřadem Znojmo

byly doplněny též podmínky spočívající v omezení výšky staveb a stanovení minimálního podílu zeleně 20 % s výsadbou pásů zeleně při hranicích areálu. Plocha V402 se nachází při pohledu od Mešovic ve sníženém terénu a pohledově nebude narušovat krajinný ráz. V ploše V401 je záměr umístěn za stávajícími stavbami a rovněž nebude krajinný ráz narušovat.

14. V průběhu přípravy změny územního plánu byly prověřeny aktuální i reálné potřeby obce ve vztahu k ochraně ZPF, přičemž krajský úřad vydal kladné stanovisko ze dne 9. 8. 2022. Účelem územního plánování není zabývat se podrobností uskutečnitelnosti konkrétních záměrů, resp. suplovat příslušná řízení, jejichž předmětem je posouzení konkrétního záměru odnětí půdy ze ZPF. Původní stanovisko krajského úřadu ze dne 19. 4. 2022 bylo ve vztahu k ploše V401 kladné. Záměrem by došlo k odnětí půdy ze ZPF pouze ve výši 1 % rozsahu zemědělské půdy, tedy nejde o nikterak velký podíl. V rámci variantního řešení umístění chovu Mešovice (plocha V402) byl upřednostněn zájem na ochraně ovzduší před zájmem na ochraně ZPF, neboť plocha V402 je vymezena vhodněji ve vztahu k západním větrům. Navrhovatel nemá povinnost tvrdit veřejný zájem na využití jeho pozemků. Posouzení a zvážení zájmů je povinností odpůrce, který při pořizování změny územního plánu posoudil všechny v úvahu přicházející zájmy včetně zájmu na ochraně ZPF.
15. K tvrzené nepřezkoumatelnosti stanoviska krajského úřadu ze dne 9. 8. 2022 odpůrce uvádí, že stanovisko obsahuje veškeré náležitosti včetně odůvodnění. Jeho podkladem byl upravený návrh změny územního plánu, který vzešel z dohody o vypořádání stanoviska dotčeného orgánu, v níž byly stanoveny podmínky ochrany, a to snížení počtu hal a snížení záborů na přijatelnou mez. Samo napadené OPP v odůvodnění zachycuje obsah této dohody.
16. Odpůrce se v odůvodnění rozhodnutí o námitkách navrhovatele vypořádal s navrhovatelem uplatněnými námitkami. Vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů bylo zpracováno. Navrhovatel zaměňuje proces schvalování územního plánu s rozhodováním o konkrétních záměrech a z jeho argumentace vyplývá, že by v zásadě proces pořizování územního plánu měl nahrazovat příslušná řízení o konkrétních stavebních záměrech. Stávající záměr osoby zúčastněné na řízení nebyl vyhodnocen jako nerealizovatelný.
17. Osoba zúčastněná na řízení dodává, že navrhovatel si je vědom jejího záměru na vybudování velkochovu drůbeže, přičemž jeho primární snahou je mařit činnost skupiny Rhea holding, což je zjevně i účelem návrhu, neboť navrhovatel nemá fakticky nic společné s obcí Uherčice.

Replika a další vyjádření

18. Navrhovatel v replice k vyjádření odpůrce uvedl, že vystupoval jako zástupce veřejnosti, a zastupoval tedy značnou část obyvatel odpůrce. Není pravdou, že by jeho zájem byl pouze účelový. Ohledně potřeby vymezení nových zastavitelných ploch uvedl, že tvrzení o vzniku pracovních příležitostí pro 20 lidí je spekulativní a nepodložené. Odpůrce nepředložil žádné důkazy, které by dokládaly, že nezaměstnaní zde najdou pracovní uplatnění ve velkochovech. Podle navrhovatele by o zaměstnání ve velkochovu mohlo mít zájem maximálně 10 osob v evidenci úřadu práce. V návrhu neuvedl, že je možné záměr umístit v blízkosti zástavby. Má za to, že zemědělská výroba se dá realizovat i jinými způsoby (chov koní, pastva, ekologická lokální výroba, agroturistika). Navrhovaný záměr neodpovídá svým charakterem venkovskému obrazu sídla a je v rozporu s politikou územního rozvoje (čl. 20 a 20a). Pokud jde o odůvodnění závazného stanoviska krajského úřadu ze dne 9. 8. 2022, navrhovatel uvádí, že ze spisového materiálu vyplývá, že došlo k dohodě s městským úřadem Znojmo. Není ale pravda, že by dohoda spočívala ve snížení záboru ZPF. Dále

poukazuje na hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny od RNDr. M. M., v němž je uvedeno že po stavbě hal a zpevnění ploch asfaltem bude zvýšena biodiverzita. Jde o tvrzení nelogické a účelové. Pokud jde o absenci vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů, navrhovatel uvádí, že dle jeho názoru posouzení všech vlivů chybí. V dané lokalitě je množství velkochovů a provozů, která zabírají velké plochy a ohrožují životní prostředí, přičemž správní orgány je hodnotí jednotlivě, nikoliv v souhrnu.

19. V replice k vyjádření osoby zúčastněné na řízení navrhovatel ohledně kulturně historické hodnoty dvora Mitrov odkazuje na vyjádření Národního památkového ústavu ze dne 5. 8. 2024. Ohledně vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů doplnil, že se neposuzují vzdálenosti mezi záměry, ale jejich působení na okolí, krajinný ráz, zatížení dopravou, zápachem apod., což dotčené orgány nehodnotily.
20. Odpůrce ve vyjádření k replice navrhovatele namítl, že navrhovatel není aktivně legitimován k podání návrhu. Poukázal na nedostatky podpisové listiny předložené navrhovatelem při podání věcně shodné připomínky a uvedl, že občané byli nesprávně informováni o záměrech. Odpůrce zjistil, že v seznamu obyvatel uplatňujících věcně shodné připomínky jsou dokonce i 4 nezletilí. Navrhovatel neprokázal, že jako spolek zaměřený na ochranu životního prostředí vyvíjí jakoukoliv další činnost mimo zaměření na investiční záměry skupiny Rhea holding.
21. Osoba zúčastněná na řízení se v následných vyjádřeních k replice navrhovatele vyjádřila k řízení o prohlášení dvora Mitrov za kulturní památku. Řízení bylo zahájeno na podnět navrhovatele a není dosud skončeno. Předložené vyjádření ze dne 5. 8. 2024 vzniklo až po vydání změny územního plánu, a nelze k němu tedy přihlížet. Národní památkový ústav opomíjí současný stav areálu a opatření pro zamezení pohledů na stavební záměr. Ohledně vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů osoba zúčastněná konstatovala, že napadené OOP se s nimi řádně vypořádalo. Vzdálenost záměrů je jedním z nejvýznamnějších hledisek posouzení jejich působení na okolí. Kumulativní a synergické vlivy provozů vzdálených od sebe vyšší jednotky či desítky kilometrů budou zanedbatelné.
22. Konečně navrhovatel předložil soudu dne 13. 9. 2024 odborné posouzení vypracované Ing. J. K., autorizovaným krajinářským architektem. Jeho předmětem je vyjádření k závěrům posouzení vlivu na krajinný ráz (ve vztahu k plochám V402 a D401) zpracovaného Ing. J. P. z října 2023 a na posouzení krajinného rázu (ve vztahu k ploše V401) zpracovaného doc Ing. P. K., Ph.D., z února 2024. Součástí je též posouzení závazných regulativů stanovených pro plochu V401 (dvůr Mitrov) z pohledu ochrany krajinného rázu.

Ústní jednání

23. Během ústního jednání konaného dne 19. 9. 2024 setrvali účastníci na svých dosavadních stanoviscích. Navrhovatel zopakoval svoji argumentaci uvedenou již v návrhu. Dále uvedl, že svoji aktivní legitimaci zakládá na dvou titulech. Jednak vystupoval jako zástupce veřejnosti, který je oprávněn k podání návrhu. Následné odvolání zmocnění nemá vliv na návrhovou legitimaci. Zadruhé je navrhovatelem místní spolek, který byl aktivní při přípravě změny územního plánu, a jako takový má také legitimaci k podání návrhu. V této souvislosti mj. uvedl, že tři členové spolku mají trvalé bydliště v Uherčicích. Nesouhlasí s tím, že by spolek poskytoval občanům nepravdivé nebo zavádějící informace. Dále navrhovatel zopakoval a rozvinul argumentaci uvedenou v podaném návrhu.

24. Odpůrce navrhl zamítnutí návrhu. Navrhovatel nesvědčí aktivní legitimace spolku, neboť nemá silný vztah k zájmovému území. Navrhovatel působí na Jemnicku, což je oblast patřící do okresu Třebíč v Kraji Vysočina. Administrativně spadá pod stavební úřad v Moravských Budějovicích. Uherčice patří do Jihomoravského kraje a spadá pod znojemský stavební úřad. Pokud jde o legitimaci odvozenou od zastupování občanů jako zástupce veřejnosti v průběhu přípravy územního plán, odpůrce uvedl, že navrhovatel získal podpisy občanů za pomoci šíření nepravdivých údajů občanům obce. To byl mj. důvod k odvolání jeho zmocnění v řízení před soudem. Dále odpůrce zopakoval své stanovisko k podanému návrhu a reagoval na argumentaci navrhovatele.
25. Osoba zúčastněná na řízení navrhla rovněž zamítnutí návrhu. Ztotožnila se s názorem, že navrhovatel není k podání návrhu aktivně legitimovaný.

Podmínky řízení a rozsah soudního přezkumu

26. Podle § 101a s. ř. s. *je návrh na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí oprávněn podat ten, kdo tvrdí, že byl zkrácen na svých právech opatřením obecné povahy vydaným správním orgánem.*
27. V projednávané věci byla změna územního plánu řádně vydána formou opatření obecné povahy, a to za použití odpovídajících ustanovení stavebního zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Návrh směřuje proti aktu, který je opatřením obecné povahy a obsahuje všechny zákonem stanovené náležitosti (§ 101b odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s.). Je včasný, neboť byl podán ve lhůtě jednoho roku od účinnosti napadeného OOP.
28. S ohledem na vázanost důvody návrhu se soud může při přezkumu opatření obecné povahy zabývat jen námitkami, které navrhovatel zahrne do návrhových bodů [§ 101d odst. 2 s. ř. s.]. Soud při přezkumu napadeného OOP postupuje podle algoritmu (testu), který byl pro tyto účely historicky vymezen judikaturou správních soudů [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 27. 9. 2005, č. j. 1 Ao 1/2005-98, č. 740/2006 Sb. NSS]. Jednotlivými kroky algoritmu jsou: 1. přezkum pravomoci správního orgánu vydat opatření obecné povahy, 2. přezkum otázky, zda správní orgán při vydávání opatření obecné povahy nepřekročil meze zákonem vymezené působnosti, 3. přezkum otázky, zda opatření obecné povahy bylo vydáno zákonem stanoveným procesním postupem, 4. přezkum obsahu opatření obecné povahy z hlediska rozporu se zákonem a 5. přezkum obsahu napadeného opatření obecné povahy z hlediska jeho proporcionality (přiměřenosti právní regulace v širším slova smyslu). I přes změnu právní úpravy zákonem č. 303/2011 Sb. zůstává pětikrokový algoritmus použitelný jako pomůcka, kterou správní soudy mohou, ale nemusí využívat při strukturování své argumentace (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 12. 12. 2023, čj. 9 Ao 37/2021-57, č. 4562/2024 Sb. NSS).

Aktivní procesní legitimace navrhovatele

29. Navrhovatel v průběhu pořizování napadeného OOP vystupoval jako zástupce veřejnosti (§ 23 stavebního zákona), který je dle ustálené judikatury soudů aktivně procesně legitimován k podání návrhu na zrušení opatření obecné povahy podle § 101a odst. 1 s. ř. s. Rozšířený senát NSS k tomu v bodech 60 a 61 usnesení ze dne 29. 3. 2016, čj. 4 As 217/2015-182, č. 3415/2016 Sb. NSS., uvedl: „Zástupce veřejnosti je při splnění podmínek § 23

stavebního zákona oprávněn reprezentovat a hájit shodný zájem občanů obce, kteří již k návrhu zadání, popř. k návrhu územního plánu uplatňují shodnou připomínku a zmocnili jej k podání námítky. Přiznáním práva podat námítku proti návrhu územního plánu stavební zákon „povyšuje“ kvantifikovanou většinu občanů obce, reprezentovanou zástupcem veřejnosti, na roveň jednotlivce, vlastníka pozemku a staveb dotčených návrhem řešení či oprávněného investora, a jejich společnému, shodně vyjádřenému zájmu, přiznává právo jej hájit kvalifikovaným postupem - podáním námítky. [...]. V řízení o vydání územního plánu má právo podat námítky proti návrhu územního plánu dle § 52 odst. 2 stavebního zákona. [...]. Využije-li toto právo, má i právo, aby podané námítky byly posouzeny a bylo o nich rozhodnuto, aby proces přijímání opatření obecné povahy proběhl podle stanovených pravidel a aby řešení přijaté vydaným opatřením obecné povahy bylo řádně odůvodněno, včetně kvalifikovaného zdůvodnění případného zamítnutí podaných námítek. Tomuto právu [...] musí odpovídat i právo na rovnocennou, tzn. stejně účinnou, soudní ochranu.“

30. Při podání návrhu napadeného OOP předložil navrhovatel podpisové listiny obsahující podpisy celkem 52 osob s místem bydliště v Uherčicích, které ho zmocnily k uplatnění věcně shodné připomínky. V napadeném OOP (str. 53) se uvádí, že ke dni 1. 1. 2022 měl odpůrce 350 obyvatel a 379 obyvatel ke dni 31. 12. 2022. Při posouzení námítky uplatněné zástupcem veřejnosti proto odpůrce dospěl k závěru, že byla splněna podmínka, podle níž musí zástupce veřejnosti k uplatnění námítky na základě věcně shodné připomínky zmocnit alespoň desetina občanů obce (§ 23 odst. 2 stavebního zákona). Odpůrce nicméně nyní namítá, že podepsaní občané byli při udělení zmocnění zástupci veřejnosti uvedeni v omyl a že na listině jsou podepsané též 4 nezletilé osoby. Tvrzení doložil podpisovou listinou podepsanou 24 osobami, které v ní uvedly, že nezmocnily odpůrce k podání návrhu a původní zmocnění současně odvolaly. Soud provedl touto listinou důkaz.
31. Institut zástupce veřejnosti představuje specifický typ zmocnění k zastupování skupiny osob (občanů obce). Stavební zákon upravuje způsob jeho vzniku, neobsahuje však ustanovení upravující případný zánik takového zmocnění. V § 23 odst. 4 stavebního zákona je stanoveno, že o tom zda osoba splňuje podmínky pro zástupce veřejnosti podle odst. 1 až 3 rozhodne v případě pochybností správní orgán (rozuměj příslušný orgán územního plánování) postupem podle správního řádu usnesením, které se oznamuje pouze této osobě; do pravomocného rozhodnutí o této věci má tato osoba všechna procesní práva zástupce veřejnosti. Pokud tedy v průběhu pořizování územně plánovací dokumentace vzniknou pochybnosti o tom, zda osoba vystupující jako zástupce veřejnosti splňuje podmínky podle § 23 odst. 1 až 3 stavebního zákona, včetně existence zmocnění od zákonem stanoveného počtu občanů, pak zmocnění zástupce veřejnosti nezaniká automaticky, ale je třeba, aby o tom nejprve orgán územního plánování rozhodl. Uvedené pravidlo lze podle soudu vztáhnout analogicky i na situaci, kdy v průběhu přípravy územního plánu došlo k odvolání zmocnění osobami podepsanými na zmocnění. I v takovém případě totiž vznikají pochybnosti o tom, zda je zástupce veřejnosti oprávněn vystupovat jako zástupce veřejnosti v průběhu přípravy územně plánovací dokumentace, pokud jde o podmínku vztahující se k počtu zastoupených občanů uplatňujících věcně shodnou připomínku.
32. V řízení před soudem o návrhu na zrušení opatření obecné povahy (zde územního plánu) je však postavení zástupce veřejnosti procesně odlišné od procesu projednání územního plánu. Nevystupuje zde totiž v pozici zástupce účastníka řízení (§ 35 s. ř. s.), nýbrž je sám účastníkem řízení (navrhovatelem), případně může vystupovat v postavení osoby zúčastněné

na řízení. Legitimaci k podání návrhu přitom čerpá ze skutečnosti, že aktivně zastupoval veřejnost (oprávněné občany) v průběhu přípravy územně plánovací dokumentace a doložil k tomu potřebný počet podpisů zastoupených občanů (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 29. 3. 2016, čj. 4 As 217/2015-182, č. 3415/2016 Sb. NSS]. Ze stavebního zákona, s. ř. s. ani z judikatury správních soudů přitom neplyne, že by zástupce veřejnosti musel dokládat podporu potřebného počtu občanů i v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části.

33. Nerozhodl-li tedy v průběhu přípravy územně plánovací dokumentace orgán územního plánování o tom, že zástupce veřejnosti nesplňuje zákonem stanovené podmínky podle § 23 odst. 1 až 3 stavebního zákona, platí, že měl navrhovatel po celou dobu přípravy napadeného OOP až do jeho vydání *všechna procesní práva zástupce veřejnosti*. Není úkolem soudu ve fázi přezkumu opatření obecné povahy znovu posuzovat, zda občané, kteří uplatňovali prostřednictvím zástupce veřejnosti věcně shodnou připomínku při přípravě územně plánovací dokumentace, podporují zástupce veřejnosti i po jejím vydání a zda souhlasí s podáním návrhu. Okolnosti nastalé po vydání napadeného OOP nemohou mít vliv na aktivní procesní legitimaci navrhovatele. Ve fázi soudního přezkumu opatření obecné povahy proto již nelze navrhovateli jako zástupci veřejnosti upřít jeho aktivní procesní legitimaci k podání návrhu, nebylo-li již ve fázi přípravy územně plánovací dokumentace vyvráceno oprávnění zastupovat veřejnost v procesu projednání změny územního plánu.
34. Navíc navrhovatel v řízení před soudem vystupuje i v postavení místně ukotveného ekologického spolku, jehož účel a cíle jsou podle čl. II stanov *rozvoj Jemnického regionu, ochrana občanských svobod, ochrana přírody a krajiny, ochrana veřejného zdraví a ochrana životního prostředí*. Navrhovateli svědčí aktivní procesní legitimace k podání návrhu na základě jeho místního vztahu k lokalitě regulované územním plánem (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 5. 2014, sp. zn. I. ÚS 59/14, č. 111, sv.73 Sb.ÚS, a rozsudek NSS ze dne 26. 6. 2014, č. j. 5 AOS 3/2012-70). Námitkou, kterou odpůrce v této souvislosti uvedl, je, že Uherčice nepatří do Jemnického regionu a ani administrativně nenáleží k Jemnici, která se nachází v Kraji Vysočina. Soud konstatuje, že místní pojmenování Jemnicko nemá žádný přesně definovaný obsah. Je však zřejmé, že jde o město Jemnice a jeho okolí. Odpověď na otázku, jak široké okolí lze zahrnout pod pojem Jemnicko, však bude vždy subjektivní. Ve vztahu k Uherčicím jsou však Jemnice nejbližším větším sídlem. Vzdálenost činí 12 km vzdušnou čarou a 15 km po silnici. Oproti tomu vzdálenost do Znojma, do jehož správního obvodu obec Uherčice spadá, činí celých 35 km vzdušnou čarou a takřka 42 km po silnici. O tom, jak široké okolí lze pod pojem Jemnicko zahrnout a jak je ohraničeno, by bylo možno vést dlouhé polemiky. Podle názoru soudu ale nic nebrání tomu řadit do okolí Jemnic i území obce Uherčice, byť chápe, že se názor na tuto otázku se může lišit. Podle soudu není pro vymezení místní „působnosti“ spolku klíčové ani administrativní členění území, ale primárně faktické působení spolku. O absenci vztahu spolku k určitému území by snad bylo možné hovořit, pokud snad spolek ze svého místního zakotvení zcela zjevně nevybočuje. To však není daný případ. Proto podle soudu hraje klíčovou roli především otázka, zda navrhovatel nevybočil z věcného vymezení předmětu své činnosti, o čemž není pochyb. To, že spolek vyvíjí faktickou aktivitu, doložil navrhovatel například žádostí o zasílání písemných informací o zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních ze dne 18. 1. 2024. Je zřejmé, že zájem o územní plánování a rozvoj obce patří mezi předmět navrhovatelovy činnosti. Pokud navrhovatel rozvíjí svoji činnost v širším okolí a zajímá se

i o záměry v obcích, které k Jemnici nepřiléhají bezprostředně, ale jsou blízké, nemá soud za to, že by vybočoval z předmětu jeho činnosti.

35. Argumentace osoby zúčastněné na řízení ohledně překonání závěrů vyslovených v nálezu ve věci *Petkovy*, sp. zn. I. ÚS 59/14 ze dne 30. 5. 2014 (N 111/73 SbNU 757), není případná. Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 22/17 ze dne 26. 1. 2021 (N 16/104 SbNU 135; 124/2021 Sb.) i NSS v osobou zúčastněnou na řízení zmíněném rozsudku ze dne 27. 9. 2023, čj. 6 As 225/2022-36, se totiž zabývaly účastí spolků ve správních řízeních vedených podle stavebního zákona. Citovaná rozhodnutí se nikterak nedotýkají dřívějších závěrů týkajících se návrhové legitimace v řízení před soudem o návrzích na zrušení opatření obecné povahy. Závěry nálezu ve věci *Petkovy* nebyly překonány.
36. Odpůrce rovněž tvrdí, že navrhovatel zaměřuje svoji činnost na záměry osoby zúčastněné na řízení a s ní spojených osob. I kdyby tomu tak bylo, byť to odpůrce neprokázal, neznačí to samo o sobě, že navrhovatel postupuje šikanózně anebo zneužívá právo např. s cílem ohrozit hospodářskou činnost a rozvoj podnikání osoby zúčastněné na řízení. Podstatné není, proti jakým záměrům navrhovatel brojí, ale jaký je účel konkrétního podání. O zneužití práva by šlo v případech, kdy účel návrhu sleduje zcela jiné cíle (např. poškození práv jiné osoby), než ochranu subjektivních veřejných práv navrhovatele. Ani ze skutečností uváděných osobou zúčastněnou na řízení však neplyne, že by navrhovatel sledoval svým postupem jiný účel než snahu o ochranu přírody a krajiny, veřejného zdraví a životního prostředí.
37. Soud proto dospěl k závěru, že navrhovatel je aktivně procesně legitimovaný k podání návrhu.

Průběh přípravy napadeného OOP

38. V době účinnosti územního plánu Uherčice ve znění změny č. 3 (hlavní výkres) byly pozemky v nynějších plochách V401 a vymezeny jako plochy zemědělské Zo/I – orná půda – nejlepší plochy pro zem. výrobu.
39. Napadená změna územního plánu byla pořízena zkráceným postupem podle § 55a stavebního zákona na návrh osoby zúčastněné na řízení. O pořízení změny rozhodlo zastupitelstvo odpůrce dne 14. 7. 2020. Původně se změna územního plánu měla podle návrhu právního předchůdce osoby zúčastněné na řízení a podle usnesení zastupitelstva vztahovat pouze na rozšíření zastavitelné plochy u stávajícího zemědělského areálu Mitrov (nyní plocha V401). Následně však byl obsah změny na návrh právního předchůdce osoby zúčastněné na řízení doplněn i o požadavek na vymezení plochy pro nový zemědělský areál v lokalitě Nový Dvůr (nyní plocha V402). O doplnění obsahu změny č. 4 územního plánu rozhodlo zastupitelstvo odpůrce dne 4. 11. 2020.
40. Dne 12. 4. 2022 se konalo veřejné projednání návrhu změny č. 4 územního plánu. Dne 19. 4. 2022 podal navrhovatel námitku proti návrhu změny č. 4 územního plánu. K námitce připojil též podání označené jako věcně shodná připomínka, kterou uplatnil jako zástupce veřejnosti.
41. Z důvodu původně nesouhlasných stanovisek dotčených orgánů, a to krajského úřadu jako orgánu ochrany ZPF a Městského úřadu Znojmo jako orgánu ochrany přírody a krajiny, došlo po dohodě s oběma dotčenými orgány k dílčím úpravám návrhu změny č. 4 územního plánu. Podstatou změn bylo primárně zmenšení rozsahu plochy V402 a stanovení podmínek

prostorového uspořádání včetně základních podmínek pro zachování krajinného rázu pro plochy V401 a V402.

42. Dne 5. 6. 2023 se konalo opakované veřejné projednání upraveného návrhu. Navrhovatel po něm podal dne 12. 6. 2023 námitku proti návrhu změny č. 4 územního plánu.
43. Zastupitelstvo odpůrce usnesením ze dne 4. 10. 2023, č. 03/9/23/Zm, schválilo vydání změny územního plánu. Napadené OOP nabylo účinnosti dne 21. 10. 2023. Součástí jeho odůvodnění je též rozhodnutí o navrhovatelem uplatněných námitkách, které byly zamítnuty, a vypořádání věcně shodné připomínky uplatněné navrhovatelem po (prvním) veřejném projednání návrhu, o níž rozhodlo zastupitelstvo tak, že se k ní nebude přihlížet.

Potřeba vymezení nových zastavitelných ploch

44. Dle § 18 odst. 4 stavebního zákona se zastavitelné plochy *vymezují s ohledem na potenciál rozvoje území a míru využití zastavěného území*. Podle § 53 odst. 5 písm. f) stavebního zákona je součástí odůvodnění územního plánu mimo jiné i *vyhodnocení účelného využití zastavěného území a vyhodnocení potřeby vymezení zastavitelných ploch*. Tento požadavek je ještě posílen v případě, že má dojít ke změně platného územního plánu, neboť dle § 55 odst. 4 stavebního zákona *další zastavitelné plochy lze změnou územního plánu vymezit pouze na základě prokázání potřeby vymezení nových zastavitelných ploch*. Účelem § 55 odst. 4 stavebního zákona je mimo jiné zajištění stability funkčního využití ploch určeného územním plánem a vyloučení „bezbréhého“ rozšiřování zastavitelného území obce (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2021, č. j. 1 As 231/2019-37). Každou změnu, jejíž podstatou je změna původně nezastavitelné plochy na plochu zastavitelnou, je nutno řádně odůvodnit (srov. NSS ze dne 22. 12. 2011, č. j. 8 Ao 6/2011-87, č. 2741/2013 Sb. NSS, či ze dne 28. 2. 2017, č. j. 4 As 220/2016-198, č. 3557/2017 Sb. NSS), a to dokonce i při pořizování zcela nového územního plánu, na něž se jinak ustanovení § 55 odst. 4 stavebního zákona nevztahuje (srov. rozsudek NSS ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Aos 1/2013-85, č. 2903/2013 Sb. NSS).
45. Odpůrce při prokazování potřeby vymezení nových zastavitelných ploch argumentuje primárně vysokou nezaměstnaností v obci, strukturou obyvatelstva a nedostatkem pracovních příležitostí v odlehle příhraniční oblasti, do níž Uherčice patří. Vymezení nových zastavitelných ploch pro záměr osoby zúčastněné na řízení dle jeho názoru posílí hospodářský pilíř rozvoje obce a má přispět k zabránění odlivu obyvatelstva. Navrhovatel naproti tomu zpochybňuje tento cíl a možnost jeho dosažení prostřednictvím vymezení ploch V401 a V402. Rozporuje údaje o počtu nezaměstnaných i údaje o dostupnosti pracovních míst a má za to, že vymezení nově zastavitelných ploch primárně představuje soukromý zájem osoby zúčastněné na řízení.
46. Soud má za to, že odpůrce v odůvodnění změny územního plánu (zejm. kapitola 10) jasně vymezil a odůvodnil důvody potřebnosti vymezení nově zastavitelných ploch. Jde o převážně zemědělskou oblast, která se nachází mimo významná centra průmyslu a služeb. Přestože má obec turistický potenciál (zámek, příroda, blízkost Podyjí), nezaměstnanost je nad úrovní celorepublikového průměru. Jde přitom z velké části o nezaměstnanost sezónního charakteru. V únoru 2023 činila oficiální míra nezaměstnanosti mezi občany obce ve věku 15-64 let přes 13 %, což odpovídá 31 osobám (tzv. dosažitelní uchazeči). Mezi ženami šlo dokonce o takřka 16,5 %. Odpůrce současně zdůraznil také strukturu složení obyvatel z hlediska jejich vzdělání. Více než dvě třetiny obyvatel mají vzdělání bez maturity. A právě méně vzdělaní obyvatelé jsou nejvíce ohroženi nedostatkem pracovních příležitostí.

S nedostatkem pracovních příležitostí se spojuje pokles počtu obyvatel a zvýšený výskyt negativních jevů (exekuce). Podle údajů předložených odpůrcem, které navrhovatelka nezpochybnila, počet stálých obyvatel obce dlouhodobě klesá. Ke konci roku 2020 činil jejich počet 372 osob, koncem roku 2023 již jen 355. Obec se tedy plíživě vyliďňuje a vymírá. Nevyužití lidských zdrojů podle odpůrce představuje potenciál, pro který je třeba vymezit vhodné plochy pro pracovní příležitosti.

47. Navrhovatel argumentuje, že nezaměstnanost v obci má sezónní charakter. V letních měsících roku 2023 dle oficiálních statistik činila již jen pouhých 5,9 % (7 % u žen). S tím odpůrce nepolemizuje. Sezónnost zemědělských prací ale podle soudu nic nemění na relevantnosti a důvodnosti snahy odpůrkyně o vytvoření nových stálých pracovních míst. Jistě je v zájmu obce podpořit trvalé zaměstnávání obyvatel, neboť dočasné zaměstnání je spíše jen vedlejším zdrojem příjmů obyvatel, kteří jsou ve zbytku roku odkázáni na podporu státu či blízkých osob. Je skutečně možné, že záměr nevytvoří vyšší desítky či snad dokonce stovky zaměstnaneckých příležitostí. Ale pro odpůrce je i možnost vzniku deseti pracovních míst významnou možností, jak udržet určitý počet obyvatel v místě, případně přilákat do obce obyvatele odjinud. Postupné snižování počtu obyvatel ovlivňuje dostupnost služeb v obci, možnosti vyžití a kvalitu života. Pokles kvality života v obci naopak povzbuzuje obyvatele k hledání odlišného místa k životu. Roztáčí se tak smrtící spirála, jejíž pohyb může ve výsledku vyústit až v praktický konec života v obci.
48. Potřebu vymezení nových zastavitelných ploch nezpochybňuje ani odpůrcovo tvrzení o tom, že počet osob registrovaných na úřadu práce, pro které by šlo o vhodné zaměstnání je minimální (např. z důvodu omezení pracovní schopnosti). Při tvorbě územně plánovací dokumentace se nelze slepě opírat pouze o aktuální údaje o zaměstnanosti či dostupnosti potenciálních pracovníků v dané lokalitě. Územní plán je svou povahou koncepčním dokumentem, který směřuje do budoucna. V tomto případě jde bezesporu o lokalitu postiženou poměrně vysokou mírou nezaměstnaností a s tím spojenými problémy (exekuce apod.). Nabídka volných pracovních míst je omezená, jak vyplývá nejen z odůvodnění změny územního plánu (5 míst ke dni 28. 2. 2023), ale koneckonců i z nabídky 10 volných pracovních míst pro uchazeče bez maturity z evidence Úřadu práce, kterou předložil soudu sám navrhovatel. Vytvoření dodatečných stabilních pracovních míst je jednoznačným přínosem pro hospodářský pilíř rozvoje obce. Navíc lze předpokládat, že hospodářský přínos nebude omezen jen na pracovní místa přímo ve velkochovu. Jde i o navazující služby a pracovní obory, po nichž může vzniknout poptávka (dopravci, servisní služby apod.). I kdyby osoby, které jsou v nynější době nezaměstnané neměli zájem nebo možnost nastoupit do zaměstnání, nic to nemění na tom, že vzniknou pracovní příležitosti pro jiné obyvatele, kteří mohou v obci naleznout mimo zaměstnání i nové místo pro život. Ostatně i odpůrce v odůvodnění napadeného OOP zdůraznil, že vymezení napadených ploch nezaručí obyvatelům obce jistotu zaměstnání, ale nabídne jim pracovní možnosti, které mohou využít.
49. Navrhovatel rovněž argumentoval možností méně intenzivního zemědělského využití půdy. Soud si je vědom toho, že rozvoj zemědělské činnosti v menším rozsahu (ekochovy, pastva, lokální výroba, agroturistika) je zpravidla přínosem pro zachování krajinného rázu a nezastavěné krajiny. To soud rozhodně nezpochybňuje. Otázka, jakým směrem se obec hodlá v budoucnu rozvíjet, zda spíše k podpoře drobných zemědělců nebo umožní i vznik větších agropodniků, je však výsostně politickým rozhodnutím obce, které soudu nepřísluší

hodnotit, pokud obec nevybočí ze zákonem stanovených mezí. V daném případě byla prokázána potřeba vytvoření stálých pracovních míst. Nezaměstnanost v obci významně překračuje celostátní průměr, počet obyvatel se snižuje, a posílení hospodářského pilíře je proto zcela relevantním důvodem pro omezené zastavení dříve nezastavených ploch.

50. Při vymezování nových zastavitelných ploch je s ohledem na § 18 a § 55 odst. 4 stavebního zákona třeba prokázat nejen potřebu takového vymezení, ale také nemožnost využít již vymezené zastavitelné plochy. Je třeba zohlednit, zda regulované území již zastavitelné plochy s totožným funkčním využitím obsahuje, v jakém rozsahu jsou takové plochy vymezeny a zda jsou využity. Potřeba vymezení nových zastavitelných ploch proto musí být odůvodněna i s přihlédnutím k již existujícím zastavitelným plochám se stejným funkčním využitím jako nově navrhované plochy (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2021, č. j. 1 As 231/2019-37).
51. V napadeném OOP odpůrce stručně, ale jednoznačně uvedl, že stávající plochy Vs vymezené v územním plánu pro zastavění nejsou pro záměry osoby zúčastněné na řízení vhodné a využitelné. Poukázal přitom na nejrozsáhlejší stabilizované plochy sloužící zemědělství na jižním okraji Uherčic, v areálu bývalé pily a v areálu dvora Mitrov (nyní došlo k jejímu rozšíření na plochu V401). Primárními důvody je bezprostřední blízkost ploch pro bydlení, chráněných památek, vodních zdrojů, případně nízká výměra těchto ploch. Takové odůvodnění má soud za dostatečné. Navrhovatel totiž v průběhu přípravy územního plánu nepoukazoval na konkrétní již dříve vymezené plochy Vs, a proto nebylo povinností odpůrce, aby se s jejich využitelností vypořádal jednotlivě.
52. Navrhovatel až k návrhu přiložil podrobně zpracovaný seznam dle jeho názoru potenciálně využitelných ploch, včetně dvou ploch nacházejících se na území okolních obcí, na něž odpůrce podrobně reagoval. Uvedený seznam i samostatná podání odpůrce a osoby zúčastněné na řízení vyjadřující se k navrhovatelovu seznamu, která všechna obsahovala též podrobnou fotodokumentaci, soud provedl při jednání jako důkaz. Stejně tak provedl jako důkaz dvě fotodokumentace opatřené komentáři, které soudu předložil odpůrce a osoba zúčastněná na řízení. Z obsahu územního plánu i předložené fotodokumentace je podle soudu patrné, že navrhovatelem označené plochy jsou pro daný typ záměru (velkochov drůbeže) nevhodné. Primárním důvodem je zejména blízkost ploch bydlení, resp. památkově chráněného zámku Uherčice, ale podstatným nedostatkem je i malá výměra těchto již dříve vymezených ploch. Část ploch je ve vlastnictví soukromých osob, které je využívají k vlastním účelům. V úvahu by přicházel areál bývalého státního statku ve Vratětině. Ten se ale nachází mimo území obce a navíc je již využíván soukromými osobami. Pro tento areál je teprve připravován privatizační projekt. Ostatně ani navrhovatel nezpochybnil, že umístění velkochovu ve dříve vymezených plochách pro výrobu není vhodné a uskutečnitelné. Poukázal pouze na možnost provozovat zemědělskou výrobu méně intenzivním způsobem. Navrhovatel ovšem není v postavení toho, kdo má určovat, jakým způsobem má být území obce využíváno. Je to odpůrkyně, kdo činí politické rozhodnutí o tom, jakým směrem se má obec rozvíjet a jaké činnosti obec na svém území bude preferovat při zachování ochrany právem chráněných zájmů a omezení.
53. Navrhovatel konečně poukázal na možnost kompenzace nových záborů vynětím některých dříve vymezených zastavitelných ploch. Obecně lze jistě souhlasit s tím, že takový postup by byl přípustný a jistě by přispěl k ochraně nezastavěných ploch na území obce, anebo alespoň zmírnil dopad nově vymezených zastavitelných ploch. V daném případě by však byl

takový postup problematický a neúčelný s ohledem na charakter a stav již dříve vymezených ploch Vs. Z předložené fotodokumentace a z obsahu grafické části územního plánu obce Uherčice plyne, že v obci se nachází více šedě označených ploch Vs a Vz. Prakticky ve všech případech však jde o lokality, které jsou zčásti nebo zcela zastavěné anebo z velké části zpevněné. Ve všech případech by bylo nezbytné provést částečnou nebo úplnou rekultivaci a uvést plochy do přirozeného stavu, aby plnily účel nezastavěné plochy. Vymezení nezastavitelných ploch by tak bylo neúčelné, nesmyslné a rozporné s principem kontinuity územního plánování. Nic na tom nemění skutečnost, že se zastavitelné plochy i stavby na nich umístěné nacházejí v neutěšeném stavu. I vlastnické právo k majetku, který není hospodářsky využívaný nebo je v neutěšeném stavu, požívá ústavní ochrany a bez zcela závažných důvodů, nelze stabilizovanou zastavěnou plochu svévolně změnit na plochu, na níž je vznik dalších staveb vyloučen.

54. Soud tedy shrnuje, že odpůrce řádně, logicky a dostatečně odůvodnil potřebu vymezení nově zastavitelných ploch. Návrhový bod není důvodný.

Ochrana krajinného rázu

55. Pokud jde o návrhový bod týkající se namítaného rozporu změny územního plánu s požadavky na ochranu krajinného rázu, navrhovatel se uplatněnými námitkami soustředí primárně na plochu V401 (dvůr Mitrov) a ploše V402 se věnuje až v druhém sledu. Jeho argumentace vyzdvihuje hodnotu zachované původní barokní kompozice krajiny v okolí zámku Uherčice, zejména dvora Mitrov. Hodnotná krajinná kompozice bude dle jeho názoru vymezením plochy V401 dotčena.
56. V první řadě je třeba zdůraznit, že otázku ochrany krajinného rázu nelze zaměňovat či směšovat s památkovou ochranou objektu dvora Mitrov (lhostejno, zda jde o lovecký zámek nebo hospodářský dvůr). Navrhovatel totiž argumentuje jeho kulturně historickou hodnotou, která má být znehodnocena vymezením plochy V401 a samotným umístěním nového areálu pro velkochov brojlerů. Navrhovatel tedy cílí námitky na ochranu památkové hodnoty historického areálu dvora Mitrov, kterým ale nelze přisvědčit.
57. Navrhovatel je primárně ekologickým spolkem, jehož předmětem činnosti není ochrana historických památek. Z pozice spolku uplatňujícího námitky při přípravě změny územního plánu tudíž podle soudu není aktivně věcně legitimovaný k uplatňování požadavků ochrany kulturních památek. Navrhovatel by byl k námitkám týkajícím se památkové ochrany legitimován pouze jako zástupce veřejnosti, nicméně pouze v rozsahu přezkumu zákonnosti. Soud totiž v této souvislosti odkazuje na rozsudek NSS ze dne 23. 3. 2023, čj. 6 As 319/2021-111, bod 75, podle něhož „[m]ezi složky životního prostředí ve smyslu čl. 35 Listiny však již nepatří kulturní památky. Tyto námitky stěžovatelů lze tedy přezkoumat pouze co do jejich zákonnosti v rámci čtvrtého kroku algoritmu.“
58. Z hlediska zákonnosti památkové ochrany lze konstatovat, že zahájení řízení o prohlášení věci nebo stavby za kulturní památku nepředstavuje limit využití území, který by bylo třeba zohlednit při tvorbě územně plánovací dokumentace. Ochrana podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“) se vztahuje pouze na prohlášené kulturní památky (§ 12 zákona o státní památkové péči). Pokud tedy navrhovatel spojuje porušení ochrany krajinného rázu s ohrožením kulturně historické hodnoty dvora Mitrov, nelze mu přisvědčit, neboť postup odpůrce není v rozporu se zákonem. Pokud jde o vyvážení zájmu na ochraně tohoto historického objektu

oproti ostatním veřejným zájmům, navrhovatel se nemůže dovolávat nepřiměřenosti narušení kulturně historických hodnot, neboť ani jemu ani občanům, které zastupuje, nenáleží právo na zajištění památkové ochrany objektu. Přiměřenost zvoleného řešení z hlediska památkové ochrany proto soud není oprávněn přezkoumávat. Jinými slovy na straně navrhovatele chybí pro aplikaci principu proporcionality subjektivní právo, které by bylo možné vyvažovat ve vztahu k ostatním právem chráněným zájmům. Za situace, kdy nejde o památkově chráněný objekt, přísluší obci rozhodnutí o upřednostnění zájmu na využití plochy V 401 před ochranou kulturní hodnoty areálu dvora Mitrov. Jde o politické rozhodnutí obce, do něhož soudu nepřislouží zasahovat.

59. Jiná je situace, pokud jde o zásah do krajinného rázu v režimu zákona o ochraně přírody a krajiny. Navrhovatel namítá, že vymezením ploch dojde k zásahu do krajinného rázu, přičemž zdůrazňuje zejména značnou výměru nově zastavitelných ploch V401 a V402, proporce budov, jež lze umístit v plochách v rámci plánovaných záměrů, jejich hmotové pojednání a navrženou barevnost. Plánované záměry podle jeho názoru narušují krajinný ráz a venkovský obraz sídla. Navrhovatelova vlastní argumentace je v tomto směru poměrně stručná a obecná, ale opírá se o odborná vyjádření Ing. B., Ing. arch. N. a Ing. J. K.
60. Podle § 18 odst. 4 stavebního zákona platí, že *územní plánování ve veřejném zájmu chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Přitom chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti.*
61. Podle § 12 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) platí, že *krajinný ráz, kterým je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činnostmi snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umísťování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině.*
62. Účelem zákona o ochraně přírody a krajiny je přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás a k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji. Zákon o ochraně přírody a krajiny tedy chrání mj. krajinu, jakožto část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, tvořenou souborem funkčně propojených ekosystémů a civilizačními prvky, a její ráz. Krajinným rázem je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti. Tvoří ho přírodní prvky nevytvořené bezprostředně lidskou činností i prvky kulturní (civilizační) vzniklé a udržované člověkem. Krajinný ráz je chráněn před činnostmi snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umísťování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině. Účelem a smyslem je ochrana krajinného rázu před těmi činnostmi, které do něj zasahují tak, že snižují jeho estetickou nebo přírodní hodnotu, krom jiného i harmonické měřítko a vztahy v krajině (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9.11.2007, č. j. 2 As 35/2007-75).
63. Při posouzení námitky narušení krajinného rázu nelze přehlédnout, že Městský úřad Znojmo, odbor životního prostředí, jako dotčený orgán ochrany přírody a krajiny vydal nejprve k původnímu návrhu změny č. 4 územního plánu stanovisko ze dne 13. 4. 2022,

v němž vyslovil nesouhlas s vymezením ploch V401 i V402. Plochy představují dle stanoviska významný zásah do dochovaného krajinného rázu lokality podle § 12 zákona o ochraně krajiny a přírody. Uvedl, že předmětné plochy se nachází v krajinářsky hodnotné krajině, a doporučil proto respektovat využití ploch v minulosti. V případě trvání záměru změny využití ploch požadoval zpracování aktuálního vyhodnocení záměru z hlediska krajinného rázu lokality odborně způsobilou osobou.

64. Následně nicméně došlo k dohodě s orgánem ochrany přírody a krajiny, který změnil své negativní stanovisko. Cílem dohody bylo omezit dopad záměru na krajinný ráz doplněním podmínek prostorového uspořádání staveb a základních podmínek ochrany krajinného rázu. U obou ploch V 401 a V402 tak byla doplněna výšková regulace staveb (7 m po hřeben a 4 m po římsu), minimální podíl zeleně (20 %) z plochy výrobního areálu a požadavek na provedení výsadby pásu doprovodné zeleně po okrajích obou areálů. Orgán ochrany přírody a krajiny s touto dohodou souhlasil (dohoda z 9. 11. 2022) a v dalších fázích přípravy změny č. 4 územního plánu (po opakovaném veřejném projednání) již nesouhlasné stanovisko k návrhu napadeného OOP nevyjádřil.
65. Již z postupu orgánu ochrany přírody a krajiny je tak zjevné, že krajinný ráz okolí Uherčic je hodnotný. Ostatně i z odůvodnění napadeného OOP, a jeho podkladů vyplývá, že jde o venkovskou zemědělskou krajinu s harmonickým zastoupením přírodních, agrárních, kulturních, a sídelních prvků. Spor je v zásadě veden o to, jak cenné území obec představuje, jaká je intenzita zásahu do krajinného rázu a zda opatření přijatá k zmírnění intenzity zásahu jsou dostatečná. Jde přitom o odborné otázky, jejichž posouzení vyžaduje odborné znalosti a zkušenosti autorizované osoby.
66. Klíčovým odborným podkladem pro hodnocení zásahu do krajinného rázu je proto vyhodnocení vlivů změny č.4 územního plánu Uherčice na životní prostředí z listopadu 2021 (dále jen „SEA“) vypracovaného autorizovanou osobou Ing. P. SEA se zabývá hodnocením krajinného rázu na třech místech (str. 26, 45 a 48). Popisuje, že území má venkovský zemědělský ráz s vyváženým „harmonickým“ zastoupením jednotlivých prvků. Výsledné vyhodnocení změn funkčního využití ploch V401 a V402 změnou územního plánu ale je, že *„jsou navrženy s ohledem na území a stávající charakter území, který umožní uje navrhovanou změnu využití funkční plochy realizovat. Tento stav respektuje měřítko krajiny, umožňuje koexistenci přírodního a zemědělského prostředí navrhovaného využití plochy a zároveň respektuje zástavbu obce a charakteristiky krajinného rázu.“*
67. Uvedené hodnocení a závěry pak přebírá i odůvodnění napadeného OOP, jež také hodnotí krajinu jako vyváženou s tím, že dojde k zásahu do krajinného rázu. Nicméně vychází z toho, že opatření přijatá k zmírnění zásahu (regulativy prostorového uspořádání staveb a základní podmínky ochrany krajinného rázu) jsou dostatečná k tomu, aby dopad vymezení ploch byl maximálně omezen. Zdůrazňuje též vzdálenost obou ploch od Uherčic, respektování stávající funkční i prostorovou strukturu krajiny a pohledové odclonění obou ploch. Lze odkázat na hodnocení souladu změny územního plánu s politikou územního rozvoje (str. 6 a str. 8) a na komplexní zdůvodnění přijatého řešení (str. 26-28) v odůvodnění změny územního plánu.
68. Obdobně lze shrnout i předložené posouzení vlivu na krajinný ráz zpracované Ing. J. P. z října 2023 (ve vztahu k plochám V402 a D401) a na posouzení krajinného rázu zpracované doc. Ing. P. K., Ph.D., z února 2024 (ve vztahu k ploše V401). Oba tyto dokumenty sice potvrzují, že vymezením ploch dojde k zásahu do hodnotného krajinného rázu území,

nicméně míra zásahu bude s ohledem na přijatá opatření minimalizovaná, a tedy přijatelná. Ostatně i hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny z prosince 2022 týkající se záměru v ploše V401 zpracované RNDr. M., které je k záměru výstavby v ploše V401 kritické, připouští, že působení záměru na krajinný ráz lze omezit.

69. Je nepochybné, že jak SEA, tak i samotné odůvodnění změny územního plánu vypořádává s posouzením vlivu nově vymezených ploch na krajinu jako takovou, přičemž vychází z toho, že zásah do jejího rázu bude dostatečně omezen. Podstatou námitek uplatněných navrhovatelem v návrhu a předtím i v námitkách podaných při projednání návrhu územního plánu je ovšem primárně ochrana konkrétního krajinotvorného prvku, a to areálu dvora Mitrov. Posouzením hodnot a míry zásahu do tohoto kulturně krajinného prvku se však ani SEA, ani odůvodnění napadeného OOP dostatečně nezabývají, a když tak jen v rovině prostého popisu bez bližších úvah o tom, o jak významný prvek jde a do jaké míry má být dotčen.
70. Z provedených důkazů, a to z fotodokumentace, vyjádření Ing. arch. D. N., Ph.D. a odborného vyjádření Národního památkového ústavu ze dne 25. 7. 2024 přitom plyne, že umístění, proporce, rozsah a podoba areálu jsou výsledkem a součástí stavební a krajinářské stavební činnosti. Jeho umístění je důmyslně zakomponováno do krajiny v harmonické kompozici k hlavní kulturně krajinné dominantě území, kterou je zámek Uherčice. Že je původní dvůr Mitrov citlivě zasazen do krajiny, potvrzují fotografie předložené navrhovatelem, tak i osobou zúčastněnou na řízení a odpůrcem. Původní krajinná kompozice, jejíž součástí je i dvůr Mitrov, je zřejmá z historické mapy, která tvoří součást vyjádření Ing. arch. N. Její prvky jsou však bezesporu stále patrné i z mapových podkladů, mj. z výkresů, které představují grafickou část změny územního plánu.
71. Podstatné rozšíření ploch využitelných pro zemědělský velkochof v bezprostřední blízkosti dvora Mitrov zjevně představuje další degradaci a devastaci původního barokního kulturně krajinářského záměru. Hodnota dvora Mitrov a jeho začlenění do okolní krajiny by tak měla být umístěním záměrů v nově vymezené ploše V 401 dále snížena. Nic na tom nemění ani skutečnost, že se v bezprostřední blízkosti původního dvora Mitrov nachází dvě neproporcionálně velké stavby bývalého kravína, které již nyní jeho hodnotu podstatně snižují. Soud nemůže přijmout argument, že kulturní a krajinná hodnota dvora Mitrov je již nyní dotčena, a proto se nic nezmění, pokud dojde k dalšímu necitlivému rozšíření ploch pro zemědělskou velkovýrobu. Nelze přijmout logiku, že jednou poškozený prvek krajinného rázu lze do budoucna dále libovolně znehodnocovat.
72. Stejně tak nelze plně přijmout ani argument obsažený v odůvodnění napadeného OOP, podle něhož dotčení krajinného prvku dvora Mitrov bude přijatelné, protože plocha V401 bude pohledově odcloněna. V mnoha případech lze sice takto poškození krajinného rázu minimalizovat, nicméně neplatí to vždy. Pokud je dotčen významný krajinný prvek, který sám dává ráz (třeba i v součinnosti s jinými krajinnými prvky) širšímu okolí, což může být i případ dvora Mitrov, pak rozhodně nelze říci, že zásah do krajinného rázu by měl být odčiněn jen tím, že „na to nebude vidět“.
73. Soud samozřejmě není odborně dostatečně vybaven k tomu, aby hodnotu krajinného prvku jako je dvůr Mitrov sám hodnotil, nebo navrhoval možná řešení. Přípustnost rozšíření zastavitelných zemědělských ploch a jeho vliv na tak významný krajinný prvek, kterým je do dnešního dne zachovalý dvůr Mitrov, vyžaduje odborně fundované posouzení osobou k tomu odborně vybavenou. Za situace, kdy navrhovatel dotčení hodnoty dvora Mitrov

opakovaně namítal, a to již ve fázi projednání změny územního plánu, bylo na místě, aby pořizovatel, potažmo odpůrce zajistili dostatečné relevantní podklady k tomu, aby význam tohoto krajinného prvku byl řádně posouzen. SEA, která je z tohoto hlediska zcela klíčovým dokumentem, o významu dvora Mitrov z pohledu krajinného rázu neobsahuje ani zmínku. Tento nedostatek neodstranilo ani odůvodnění napadeného OOP, které sice existenci dvora Mitrov popisuje, jeho krajinný význam však nijak nevysvětluje.

74. Za daných okolností proto soud dospěl k závěru, že námitka týkající se absence odůvodnění a rozporu s požadavky na ochranu krajinného rázu jsou ve vztahu k vymezení plochy V 401 důvodné. Změna územního plánu je v tomto rozsahu nepřezkoumatelná.
75. K opačnému závěru ale dospěl soud ve vztahu k hodnocení přípustnosti zásahu do krajinného rázu vymezením ploch V402, resp. též D401. Navrhovatel v této části vytýkal napadenému OOP, že plocha V402 svou výměrou (35 106 m²) podstatně převyšuje výměru bývalého již neexistujícího hospodářského dvora Nový dvůr (900 m²), a nepřesnost vyjádření o tom, že plocha bude skryta „*po třech stranách za lesními porosty*“.
76. Je pravda, že plocha pro zamýšlený moderní zemědělský areál velkochovu drůbeže mnohonásobně převyšuje plochu hospodářských dvorů, které vznikaly v historické minulosti. Na druhou stranu samotný rozsah plochy ještě neznamená, že nastane zcela nepřípustný zásah do krajinného rázu. Soud má za to, že v tomto případě ob stojí hodnocení a závěry vyjádřené v SEA a v odůvodnění napadeného OOP. Ráz krajiny bude dotčen. Nicméně na rozdíl od plochy V 401 v tomto případě navrhovatel neidentifikoval žádný významný krajinnotvorný prvek, který by měl být vymezením plochy zásadním způsobem dotčen. Plocha se nachází na okraji zemědělsky obdělávaného půdního celku v mírně sníženém reliéfu krajiny. Je ze dvou stran skrytý za bariérou lesa, a z třetí strany (při pohledu od osady Mešovice) je za lesním porostem skrytá alespoň z části. Významným krajinným prvkem v okolí je tok říčky Blatnice, který ale i přes doporučení ve studii Ing. B. uváděné žalovaným není plošně chráněným územím. Ostatně ani navrhovatel nic takového netvrdil. Navrhovatel tak v tomto případě nesl dostatek argumentů, které by zásadním způsobem zpochybnil obecné závěry obsažené v SEA a v odůvodnění napadeného rozhodnutí o tom, že krajinný ráz bude v tomto případě lokálně dotčen. Toto dotčení však bude dostatečně minimalizované opatřeními týkajícími se stanovení regulativů prostorového uspořádání a podmínek ochrany krajinného rázu. Výškové omezení staveb v kombinaci s podmínkou jejich odclonění zeleným pásem lze mít za dostatečné omezení zajišťující ochranu a zachování krajinného rázu.
77. Na uvedených závěrech nic nemění ani navrhovatelem předložené odborné posouzení dne 13. 9. 2024 vypracované Ing. J. K., autorizovaným krajinářským architektem. Stejně jako posouzení vlivu na krajinný ráz zpracované Ing. J. P. z října 2023 (ve vztahu k plochám V402 a D401) a na posouzení krajinného rázu zpracované doc. Ing. P. K., Ph.D., z února 2024 (ve vztahu k ploše V401), se totiž i tento odborný podklad vztahuje již k posouzení konkrétních záměrů umístěných do nově vymezených ploch. Všechny tři uvedené podklady se tedy zabývají hodnocením působení již konkrétních staveb na okolní ráz, nikoliv pouhým vymezením ploch V401 a V402. Z logiky věci se tedy vyjadřují k odlišnému předmětu, byť v totéž místě. Pro posouzení přípustnosti vymezení ploch jsou uvedené podklady užitečné primárně jako zdroj údajů o dané lokalitě. Vlastní posouzení konkrétních záměrů z hlediska souladu s krajinným rázem však již není pro hodnocení zásahu do krajinného rázu vymezením obou funkčních ploch v tomto případě relevantní, neboť jde do mnohem hlubšího

detailu a klade jiné otázky než v případě posouzení samotných ploch. Pokud se Ing. K. vyjádřil kriticky k opatřením minimalizujícím zásah nezemědělského využití ploch V401 a V402, pak lze obecně souhlasit s jeho názorem, že jediným smyslem regulativu prostorového uspořádání a opatření k ochraně krajinného rázu, která byla začleněna mezi regulativy funkčního využití obou ploch, je omezit viditelnost ploch v krajině. Na druhou stranu posudek Ing. K. neobsahuje žádné relevantní úvahy směřující k závěru, že lokalita V 402 je natolik hodnotná, že přijatá opatření nejsou dostatečná. Ani hodnocení regulativů územního plánu upravujících využití ploch V401 a V402 v odborném posouzení Ing. K. tak nevyvrací závěr o přípustnosti umístění plochy V402.

78. V části týkající se plochy V402 a D401 tedy shledal soud námitku ohledně rozporu s požadavky na ochranu krajinného rázu nedůvodnou.
79. Námitka narušení biodiverzity, kterou navrhovatel uplatnil až dne 5. 8. 2024 v replice k vyjádření odpůrce, je opožděná, neboť byla uplatněna až po podání návrhu, a soud se jí tedy nemůže zabývat (§ 101b odst. 2 s. ř. s.).

Ochrana ZPF

80. Ve vztahu k ochraně ZPF uplatnil navrhovatel dva samostatné návrhové body (pod č. 3 a 4). Návrhový bod 3 označil jako *rozpor s požadavky na ochranu zemědělského rázu*. Vyjma reprodukce právní úpravy však v rámci tohoto bodu uplatnil pouze dvě dílčí námitky.
81. Za prvé namítá, že osoba zúčastněná na řízení v žádostech a podnětech ke změně územního plánu netvrdila veřejný zájem, který by převažoval nad zájmem ochrany ZPF. Soud však musí uvést, že povinností žadatele o změnu územního plánu není tvrdit, zda je jeho návrh v souladu s veřejným zájmem, případně vyhodnotit dopady územně plánovací dokumentace na ZPF. Náležitosti návrhu jsou uvedeny v § 55a odst. 2 stavebního zákona, přičemž vyhodnocení dopadů na ZPF mezi povinné náležitosti nepatří. Povinnost navrhnout a zdůvodnit takové řešení, které je z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu a ostatních zákonem chráněných obecných zájmů nejvýhodnější, ukládá zákon o ZPF pouze pořizovateli a projektantovi územně plánovací dokumentace (§ 5 odst. 1 zákona o ochraně ZPF). Vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond je tedy primárně úkolem projektanta a pořizovatele územního plánu, resp. orgánu ochrany ZPF, který se k návrhu vyjadřuje stanoviskem (§ 3 a § 7 vyhlášky č. 271/2019 Sb., o stanovení postupů k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu, ve znění vyhlášky č. 41/2015 Sb.). V konečném důsledku nese odpovědnost za řádné a úplné vyhodnocení a odůvodnění souladu územního plánu s požadavky na ochranu ZPF obec, která územní plán vydává. I když tedy v daném případě osoba zúčastněná na řízení v žádné ze svých žádostí a podnětů nepřednesla tvrzení o převažujícím zájmu na vymezení nových zastavitelných ploch na zemědělské půdě, není to důvodem nezákonnosti napadeného OOP.
82. Namítá-li navrhovatel za druhé, že soukromý podnikatelský zájem osoby zúčastněné na řízení nemůže sám o sobě převažovat nad zájmem na ochraně ZPF, nelze s ním v obecné rovině nesouhlasit. Jde však o obecné tvrzení, které navrhovatel blíže nekonkretizoval. Námitka se totiž míjí s odůvodněním změny územního plánu, který odůvodňuje možnost vynětí půdy ze ZPF pro realizaci záměrů v nově vymezených plochách nejen soukromým zájmem osoby zúčastněné na řízení, nýbrž primárně veřejným zájmem na vytvoření pracovních příležitostí a na rozvoji hospodářského pilíře obce, relativně malým rozsahem záborů (v kontextu celkové rozlohy zemědělské půdy na území obce), veřejným zájmem na zajištění potravinové

soběstačnosti, anebo návazností jedné z nově vymezených ploch V401 na stávající stabilizované zastavěné plochy. Proti tomuto hodnocení a existenci uvedených zájmů navrhovatel nic konkrétního nenamítá. Návrhový bod proto není důvodný.

83. Ve čtvrtém návrhovém bodu navrhovatel namítá nezákonnost, věcnou nesprávnost a nepřezkoumatelnost stanoviska dotčeného orgánu ochrany ZPF. Uplatněná námitka se týká nedostatků odůvodnění (nepřezkoumatelnosti) závazného stanoviska orgánu ochrany ZPF ze dne 9. 8. 2022, č. j. JMK 117504/2022. Podle navrhovatele nelze za důvod vydání kladného stanoviska považovat pouhou skutečnost, že v průběhu projednání návrhu změny územního plánu došlo ke zmenšení záboru ZPF.
84. V této souvislosti je třeba uvést, že podle původního návrhu změny územního plánu pro (první) veřejné projednání mělo dojít v důsledku umístění záměrů v nově vymezené ploše V401 k záboru celkem 4,09 ha zemědělské půdy (z toho 0,3 ha v II. třídě a 3,79 v III. třídě), v ploše V02 k záboru 9,37 ha zemědělské půdy (vše ve II. třídě ochrany) a ploše D401 k záboru 0,8 ha půdy (z toho 0,5 ha v II. třídě ochrany). Krajský úřad jako orgán ochrany ZPF v závazném stanovisku ze dne 19. 4. 2022 vyslovil souhlas pouze pro zábor v ploše V401 (Mitrov) a naopak k záborům v plochách V402 a D401 (Nový Dvůr) vyjádřil nesouhlasné stanovisko. Toto negativní stanovisko odůvodnil rozporem s § 4 zákona o ZPF, podle něhož je třeba minimalizovat rozsah odnětí půdy ze ZPF, a skutečností, že v ploše V402 jde o vysoce bonitní půdu v II. třídě ochrany. Nesouhlas s vymezením plochy D401 odůvodnil její vazbou na plochu V402.
85. V důsledku negativního stanoviska orgánu ochrany ZPF však v další fázi projednání změny územního plánu došlo k přepracování návrhu, v jehož upravené verzi byl rozsah ploch V402 a D401 podstatně zmenšen. Nově mělo vymezením plochy V402 dojít k záboru pouze 4,6 ha zemědělské půdy v II. třídě ochrany a u plochy D401 k záboru 0,36 ha (z toho 0,2 ha v II. třídě ochrany). Orgán ochrany ZPF na úpravu návrhu změny územního plánu reagoval částečnou změnou závazného stanoviska na souhlasné. V závazném stanovisku ze dne 9. 8. 2022, č. j. JMK 117504/2022, uvedl, že po úpravě návrhu již neshledal rozpor se základními zásadami ochrany ZPF. Byla prokázána nezbytnost navrženého nezemědělského využití a lze akceptovat dotčení zemědělské půdy II. třídy ochrany, neboť veřejný zájem výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany ZPF. Ve zbytku ponechal orgán ochrany ZPF v platnosti původní stanovisko. Po opakovaném veřejném projednání upraveného návrhu změny územního plánu již orgán ochrany přírody pouze odkázal na své dřívější stanovisko.
86. Soud zdůrazňuje, že stanovisko orgánu ochrany ZPF, proti němuž navrhovatel brojí, se zabývá pouze vymezením ploch V402 a D401 (Nový Dvůr), nikoliv plochou V401 (Mitrovice) ve vztahu, k níž ponechal orgán ochrany přírody a krajiny v platnosti původní závazné stanovisko ze dne 19. 4. 2022. Odůvodnění dotčeného závazného stanoviska ze dne 9. 8. 2022 se tak týká pouze záboru zemědělské půdy v lokalitě Nový Dvůr, a pouze v tomto rozsahu se jeho případné nedostatky mohou dotknout zákonnosti napadeného OOP. Z podaného návrhu ani navazujících podání a přednesů navrhovatele přitom nevyplývá, že by tvrzené nedostatky odůvodnění namítal i ve vztahu k závaznému stanovisku orgánu ochrany ZPF ze dne 19. 4. 2022.
87. Pokud jde o samotné hodnocení obsahu odůvodnění závazného stanoviska, soud musí přisvědčit navrhovateli, že souhlasné stanovisko skutečně postrádá odůvodnění závěru, že zábor zemědělské půdy v plochách V402 a D401 respektuje zásady ochrany ZPF.

Odůvodnění stanoviska obsahuje jen velice stručné úvahy, které navíc představují parafrázi vybraných ustanovení obsažených v § 4 zákona o ZPF. Chybí zde jakékoliv individualizované a konkretizované úvahy, které by odpovídaly skutkovým okolnostem, které souvisejí s vymezením ploch V402 a D401. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že zábor v obou zmíněných plochách se má dotknout primárně zemědělské půdy II. třídy ochrany, k jejímuž odnětí může docházet pouze v případě výrazně převažujícího veřejného zájmu nad veřejným zájmem na ochraně ZPF. O to větší důraz je tedy třeba klást na odůvodnění závazného stanoviska. I v případě územně plánovací dokumentace je třeba odůvodnit, zda odnětí zemědělské půdy pro daný typ činností, pro něž je plocha vymezena, vůbec přichází v úvahu. Stanovisko orgánu ochrany zemědělského půdního fondu podle § 5 odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, musí být řádně odůvodněno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2011, čj. 1 Ao 2/2010-185)

88. Vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond je součástí odůvodnění změny územního plánu. Je obsaženo v kapitole 14, podkapitolách 14.1.5 Vyhodnocení záborů ZPF a 14.1.7 Zdůvodnění zvoleného řešení, které v souladu s § 5 odst. 1 zákona o ochraně ZPF vypracoval pořizovatel ve spolupráci s projektantem změny územního plánu. Vyhodnocení obsažené v odůvodnění má všechny náležitosti stanovené v § 3 vyhlášky č. 271/2019 Sb.
89. Z dotčeného závazného stanoviska orgánu ochrany přírody ze dne 9. 8. 2022 plyne, že při posouzení obsahu změny z hlediska dodržení požadavků na ochranu ZPF vycházel dotčený orgán mj. z obsahu upraveného návrhu změny územního plánu. Při posouzení se tedy zjevně ztotožnil s vyhodnocením předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond, jež jsou obsaženy v odůvodnění změny územního plánu, včetně prokázání výrazně převažujícího veřejného zájmu u záboru zemědělské půdy I. a II. třídy ochrany. Vydáním souhlasného stanoviska dotčený orgán aproboval úvahy o přípustnosti odnětí ZPF a *de facto* si je osvojil. Pokud totiž orgán ochrany ZPF udělil souhlasné stanovisko s nezemědělským využitím pozemků podle návrhu územního plánu [§ 5 odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve spojení s § 4 odst. 2 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu], je třeba důvody uvedené v návrhu územního plánu (či v jeho odůvodnění) považovat za důvody stanoviska orgánu ochrany zemědělského půdního fondu. Takové stanovisko, byť samo žádné další důvody neuvádí, není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Soud v této souvislosti odkazuje na závěry totožné vyslovené v rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 12. 3. 2020, čj. 43 A 15/2019-38, č. 4079/2020 Sb. NSS, s nimiž souhlasí.
90. Hodnocení dopadů změny územního plánu na ZPF, včetně posouzení převažujících veřejných zájmů nad ochranou ZPF jsou zachyceny v odůvodnění napadeného OOP, stejně jako v hodnocení SEA (zejm. kapitoly 4.1 a 6 SEA), z něhož odůvodnění změny územního plánu vychází. Jelikož se orgán ochrany s hodnocením záborů ztotožnil, jsou důvody vydání souhlasného stanoviska orgánu územního plánování patrné. Převažujícími veřejnými zájmy jsou, jak již bylo uvedeno, ochrana před narušením kvality ovzduší a pohody obyvatel, potřeba umístění ploch ve vzdálenosti od ploch bydlení, podpora zaměstnanosti, soulad záměru se zemědělským charakterem krajiny a zajištění produkce potravin. Není tedy pravdou, že by důvody záboru ZPF doplňoval odpůrce až *ex post* po podání návrhu, jak tvrdí navrhovatel. Rovněž namítá-li navrhovatel, že závazné stanovisko orgánu ochrany ZPF ze

dne 9. 8. 2022 je odůvodněno pouze zmenšením záboru ZPF oproti původní verzi změny územního plánu, není tato jeho argumentace případná. Namítal-li navrhovatel, že napadené OOP se nevypořádává s možností využití již dříve vymezených zastavitelných ploch výroby (Vs), pak je třeba uvést, že i touto otázkou se v odůvodnění změny územního plánu zabývá. Stávající plochy jsou pro daný záměr nevyužitelné. I v tomto případě platí, že není třeba, aby dotčený orgán znovu opakoval ve stanovisku důvody uvedené v odůvodnění změny územního plánu, pokud je zřejmé, že se s nimi ztotožnil.

91. Návrhové body týkající se ochrany ZPF proto soud neshledal důvodnými.

Nedostatečné vypořádání námitek

92. V předposledním pátém návrhovém bodu uplatnil několik dílčích námitek, jejichž společným jmenovatelem je namítaná nepřezkoumatelnost napadeného OOP z důvodu nevypořádání námitek uplatněných navrhovatelem při projednání napadeného OOP.
93. Soud nejprve uvádí, že o uplatněných námitkách a o vyhodnocení uplatněných připomínek rozhodlo společně s rozhodnutím o vydání změny územního plánu Zastupitelstvo obce Uherčice usnesením č. 03/9/23/Z na zasedání konaném dne 4. 10. 2023. Součástí usnesení jsou též přílohy č. 1 a č. 2 obsahující text rozhodnutí o námitkách a text vyhodnocení připomínek. Není tedy pravdou, že rozhodnutí nebyla odůvodněna a že snad zastupitelé nevěděli, o čem hlasují, jak se možná domnívá navrhovatel.
94. Klíčovou námitkou, která byla v rámci návrhového bodu uplatněna, se týká údajné absence vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů záměru.
95. Soud se ztotožňuje s názorem, že povinnost vypořádat se s otázkou synergických a kumulativních vlivů záměru v SEA plyne z bodu 6 přílohy ke stavebnímu zákonu („*Zhodnocení stávajících a předpokládaných vlivů navrhovaných variant politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace, včetně vlivů sekundárních, **synergických, kumulativních**, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, kladných a záporných; hodnotí se vlivy na obyvatelstvo, lidské zdraví, biologickou rozmanitost, faunu, floru, půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima, hmotné statky, kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického a vlivy na krajinu včetně vztahů mezi uvedenými oblastmi vyhodnocení.*“). Úplná absence vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů může mít za následek nedostatek podkladů pro vydání stanoviska krajského úřadu podle § 10g a 10i zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.
96. Soud zjistil, že vlastní SEA neobsahuje dostatečné vysvětlení ve vztahu k možnému působení synergických a kumulativních vlivů záměrů v obou plochách V 401 a V402 ve vzájemném působení i ve spojení s jinými záměry a stavbami, které navrhovatel označil např. již v námitkách uplatněných při projednání návrhu územního plánu. V SEA je pouze obecná zmínka o tom, že záměry v plochách musí být projekčně a provozně řešeny, tak aby nesouvisely s dalšími negativními vlivy na okolní prostředí. Základním prvkem je zabezpečení minimalizace vlivů na okolní prostředí se synergií všech možných vlivů využití na navazujících plochách a umístění navrhované aktivity v území. Vlastní vysvětlení a posouzení této otázky zpracovatelem SEA si tedy lze dovodit pouze implicitně.

97. Obsahový nedostatek SEA se pokusil zhojit krajský úřad při vydání stanoviska k vyhodnocení změny územního plánu ze dne 25. 10. 2022. Podle tohoto stanoviska se SEA posouzení kumulativních a synergických vlivů zabývala, přičemž je rozhodné slovní vyjádření, které je v SEA obsaženo. Ve stanovisku, jehož obsah byl převzat i do odůvodnění napadeného OOP (str. 21), se uvádí, že „*může dojít k synergickému působení negativních vlivů zejména v případě záboru zemědělského půdního fondu v kombinaci s následnou zástavbou s následkem zamezení vsaku dešťových vod, proto je nezbytné v rámci následných řízení podmínit výstavbu zásakem dešťové vody na místě. Přestože tyto synergické vlivy nelze zcela vyloučit, je pravděpodobné, že u předloženého návrhu změny č. 4 ÚP se tyto vlivy sledovatelným způsobem neprojeví a nebudou mít významný negativní vliv na veřejné zdraví. Vzhledem k velikosti a struktuře sídla a výměře navrhovaných ploch se nepředpokládá, že by i s přihlédnutím k synergickým a kumulativním účinkům realizace návrhu změny č. 4 ÚP nastaly okolnosti, které by bránily realizaci předložené koncepce jako celku.*“
98. Úvahy krajského úřadu dále doplnil odpůrce ve vypořádání námitek a připomínek uplatněných navrhovatelem. Konkrétně uvedl: *Při zpracování hodnocení SEA se zpracovatel zabýval širším územím se sledováním sousedících obcí, jejich územních plánů a uplatnění zejména ploch pro zemědělskou výrobu stávajících i návrhových. Současně zpracovatel prověřil zejména jednotlivé připravované chovy, které byly v rámci procesu posouzení dle zák. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, zveřejněny. Na základě těchto údajů bylo zřejmé, že u jednotlivých chovů v širším území nemůže dojít ke kumulaci ani synergii vlivů při využití předmětných návrhových ploch. Tento stav lze dokladovat např. zpracovanými ochrannými pásmy okolních chovů (stávajících, nových, připravovaných) v EIA hodnocení záměrů „Haly pro výkrm brojlerů Mešovice“ a „Chov drůbeže Mitrov“. Ochranná pásma se nepřekrývají ani nezasahují na území obce Uherčice. Rovněž doprava jednotlivých areálů spolu přímo nesouvisí. Vzdálenosti jednotlivých nejbližších chovů (stávajících, připravovaných) jsou vždy s odstupem od návrhových ploch vymezených ve Změně č. 4 ÚP Uherčice. Tento stav bude rovněž dokladován při další přípravě využití návrhových ploch vymezených ve Změně č. 4 ÚP Uherčice, ale i všech nově vymezených návrhových ploch (dle výčtu v námitce a věcně shodné připomínce) a byl dokladován u všech stávajících chovů. Chovy, jejichž umístění souvisí se změnou územního plánu, pokud budou zařazeny podle limitů uvedených v příloze č. 1 zák. č. 100/2001 Sb., v platném znění, budou posouzeny jak v rámci SEA posouzení jednotlivých ÚP obcí, tak následně v režimu uvedeného zákona. Z dokumentů, které jsou v informačním systému EIA na adrese <http://portal.cenia.cz> zveřejněny, je zřejmé, že celá řada aspektů, na které poukazuje podatel námítky, je řešena v procesu projektové EIA. Vyhodnocena je i případná kumulace s jinými obdobnými záměry v okolí – viz EIA záměry „Haly pro výkrm brojlerů Mešovice“ a „Chov drůbeže Mitrov“.*
99. Pro posouzení námítky je podstatné, že navrhovatel sám uváděl jako možné synergické a kumulativní působení okolních záměrů (ať již existujících či plánovaných) pouze vliv na kvalitu podzemních vod. Jednak v důsledku odběru vod pro plánované záměry, tak v důsledku možné kontaminace podzemních vod odpady z velkochovů. Posouzením vlivu na podzemní vody se zabývala již SEA, která neshledala, že by záměr měl negativní dopad na kvalitu podzemních vod. V této souvislosti je však klíčové, že vymezení ploch V401 a V402 ještě nepředstavuje umístění konkrétních záměrů prezentovaných osobou zúčastněnou na řízení (velkochovy drůbeže). Jde jen o jeden z možných způsobů využití těchto ploch, i když se jeví jako pravděpodobný. Nakonec však může dojít i k realizaci menšího nebo jiného záměru. Z toho plyne, že v této fázi přípravy projektu, kdy není posuzován přesný

záměr ani intenzita využití obou ploch, nelze přesně kvantifikovat dopad konkrétních vlivů činností a záměrů, které budou v plochách jednou umístěny. Jde o otázku, která svojí podrobností věcně náleží do navazujících posouzení vlivu konkrétních záměrů (EIA). Samotné vymezení zastavitelných ploch může působit kumulativními a synergickými vlivy s ostatními záměry pouze v případech, kdy je již v této fázi zřejmé, že jakékoliv využití plochy bude vlivy vyvolávat a v jakém rozsahu a intenzitě.

100. Za situace, kdy krajský úřad i odpůrce vysvětlili dostatečně srozumitelně a přezkoumatelně, proč mají za to, že v dané fázi nelze z vymezení ploch V401 a V 402 dovozovat zásadní působení synergických a kumulativních vlivů, a ani navrhovatel nepřednesl jasnou a logickou argumentaci, která by tento závěr vyvrátila, má soud za to, že závěr o vyloučení kumulativních a synergických vlivů v přezkumu soudem obстоjí. Požadavek na doplnění SEA o vysvětlení neuplatnění synergických a kumulativních vlivů by soud považoval za přepjatý formalismus. Námitka proto není důvodná.
101. Dále navrhovatel v rámci téhož návrhového bodu znovu uplatnil některé dílčí námitky týkající se ochrany ZPF. Posouzením námitek o nedodržení požadavků na ochranu ZPF se soud zabýval již výše a nemá důvod již jednou uvedené závěry opakovat. Odůvodnění změny územního plánu z hlediska posouzení dopadu na ZPF je obsaženo jak v části věnující se rozhodnutí o námitkách a vyhodnocení připomínek, tak i v samotném odůvodnění OOP (zejm. v podkapitolách 14.1.5 Vyhodnocení záborů ZPF a 14.1.7 Zdůvodnění zvoleného řešení). Napadené OOP proto není z tomto rozsahu nepřezkoumatelné.
102. Dále navrhovatel namítá, že odpůrce ve více případech vypořádal jeho námitky odkazem na stanovisko dotčeného orgánu územního plánu anebo poukazem na další fáze povolená procesy. Soud však musí k těmto obecně formulovaným námitkám uvést, že vždy záleží na konkrétních okolnostech daného případu a konkrétních posuzovaných otázkách. V určitých případech může být takto použitá argumentace dostatečná k vyvrácení námitek uplatněných v procesu přípravy územně plánovací dokumentace, ale jistě existují i případy, kdy by soud shledal takovou argumentaci nedostatečnou a vypořádání námitka za nepřezkoumatelné. Vždy záleží na konkrétních okolnostech případu. V tomto konkrétním případě navrhovatel nekonkretizoval, v jaké souvislosti byla obdobná argumentace použita nepřiléhavě a jaké konkrétní závěry vyjádřené v rozhodnutí o námitkách či ve vyhodnocení připomínek je nedostatečné, a tedy nepřezkoumatelné. Není však úkolem soudu, aby uplatněné námitky za navrhovatele domýšlel nebo je doplňoval vlastními úvahami. Jelikož bez bližší konkretizace a individualizace námitek, nelze posoudit, zda má použití zmíněné argumentace vliv na zákonnost a správnost napadeného OOP, musí soud konstatovat, že námitky jsou nedůvodné.

Nepřezkoumatelnost napadeného OOP

103. V rámci závěrečného návrhového bodu navrhovatel namítl nepřezkoumatelnost napadeného OOP. Konkrétně mu vytkl, že je obecné, spekulativní a neodpovídá požadavkům judikatury. Neprokatelné, nepřesvědčivé a nepřezkoumatelné je podle jeho názoru tvrzení o potřebě rozvoje ekonomického pilíře obce jako argumentu pro zásah do ochrany ZPF i odůvodnění o nemožnosti využití stávajících (stabilizovaných) ploch.
104. K náležitostem odůvodnění opatření obecné povahy, se vyjádřil NSS již v rozsudku ze dne 16. 12. 2008, čj. 1 Ao 3/2008-136, č. 1795/2009 Sb. NSS, ve kterém uvedl, že „[p]odle § 173 odst. 1 správního řádu musí opatření obecné povahy obsahovat odůvodnění. Jeho specifický

obsah je blíže určován řadou ustanovení (např. z § 172 odst. 4 správního řádu plyne, že správní orgán se v odůvodnění opatření obecné povahy musí vypořádat s uplatněnými připomínkami, s nimiž se musí zabývat jako s podkladem pro jeho vydání; dle § 172 odst. 5 správního řádu je součástí odůvodnění opatření obecné povahy dále rozhodnutí o námitkách, které navíc musí obsahovat vlastní odůvodnění; podle § 60 odst. 3 stavebního zákona pak odůvodnění opatření obecné povahy, jímž se vymezuje zastavěné území, vždy obsahuje i vyhodnocení souladu s § 58 odst. 1 a 2 téhož zákona). Z § 68 odst. 3 užitého přiměřeně dle § 174 odst. 1 správního řádu je však zřejmé, že v odůvodnění opatření obecné povahy nesmí chybět základní obsahové náležitosti odůvodnění běžného správního rozhodnutí. I v odůvodnění opatření obecné povahy je tak nutno uvést důvody výroku, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů.“ Reakci na tento přístup požadující vysoký standard odůvodnění pak představuje náleze Ústavního soudu ze dne 7. 5. 2013, sp. zn. III. ÚS 1669/11. Ústavní soud sice nevyloučil užití § 68 odst. 3 správního řádu, avšak konstatoval, že požadavky na kvalitu odůvodnění nesmí být přemrštěné a ve svém důsledku zcela paralyzující územní plánování, což by mohlo představovat zásah do práva na obecní samosprávu. Později tyto závěry upřesnil Ústavní soud v nálezu ze dne 8. 11. 2018, sp. zn. I. ÚS 178/15, v němž uvedl, že rozhodnutí o námitkách musí obsahovat odůvodnění odpovídající požadavkům § 68 odst. 3 správního řádu, v ostatních částech však s ohledem na specifika územního plánování již takovou podrobnost vyžadovat nelze. I NSS se obdobně vyjádřil tak, že „[s]ama obecnost odůvodnění územního plánu takovýto případ zásadní nezákonnosti nepředstavuje. Odlišný náhled by snad byl možný v případě, že by odůvodnění územního plánu nedávalo o záměrech jeho zpracovatele jasnou představu ani v nejobecnější rovině a fakticky by tak zcela chybělo“ (viz rozsudek NSS ze dne 13. 5. 2014, čj. 6 AOS 3/2013-29). S tímto přístupem se zdejší soud ztotožňuje.

105. Námitkami týkajícími se přípustnosti zásahu do ZPF a potřeby vymezení nových zastavitelných ploch se soud již zabýval výše. Z nich plyne, že napadené OOP není nepřezkoumatelné. I přestože je změna územního plánu v některých aspektech odůvodněna poměrně stručně (např. otázka využití stávajících zastavitelných ploch), odpůrce dostatečně konkrétně a individualizovaně popsal základní úvahy, z nichž vycházel, jakými důvody byl veden a za jakým cílem změnu územního plánu vydal. Nesouhlas navrhovatele s odůvodněním a skutečnost, že zastává jiný subjektivní názor na budoucí rozvoj obce, nečiní napadené OOP nepřezkoumatelným.

106. Návrhový bod tedy není důvodný.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

107. Soud tedy shrnuje, že shledal návrh důvodným v části směřující proti vymezení plochy výroby smíšené V401 na pozemku p. č. 233/1, a proto v této části zrušil napadené OOP pro nepřezkoumatelnost, a to ke dni právní moci tohoto rozsudku (§ 101d odst. 2 věta první s. ř. s.).
108. Ve zbytku týkajícím se požadavku na zrušení plochy výroby zemědělské V402 a plochy dopravy D401 soud návrh zamítl (§ 101d odst. 2 věta druhá s. ř. s.).
109. Důkazy navržené navrhovatelem, odpůrcem nebo osobou zúčastněnou na řízení, které nebyly provedeny během ústního jednání, soud neprovedl pro nadbytečnost. Jde o žádost o prohlášení dvora Mitrov za kulturní památku, čestné prohlášení starosty obce Stálky, seznam brownfieldů, záměr směny pozemků, přetisk mapového podkladu z mapy.cz, výpisy

z KN, strategický plán rozvoje obce, písemnou část preventivního posouzení krajinného rázu (Ing. B.), Studii Jihomoravského kraje: Hospodářsky a sociálně ohrožené území SO ORP Znojmo, dokumentaci EIA k oběma záměrům osoby zúčastněné na řízení v plochách V401 a V402. Uvedené listiny nezachycují skutečnosti relevantní pro posouzení věci, anebo takové skutečnosti soud zjistil již z jiných důkazů a listin obsažených ve správním spise. Ze stejných důvodů soud neprovedl účastnický výsledek starostky odpůrkyně, výsledek Ing. P. a Ing. K. a nevyhověl ani návrhu na provedení místního šetření v obci Uherčice.

110. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Podstatou návrhu byla argumentace směřující proti vymezení ploch V401 a V402. Vymezení plochy dopravy D401 bylo zcela závislé na existenci plochy V402, s níž úzce souvisí prostorově i funkčně, neboť jediným účelem plochy D401 je zajistit dopravní napojení plochy V402 na veřejné komunikace. Navrhovatel ostatně samostatné návrhové body směřující výlučně proti ploše D401 neuplatnil a v tomto ohledu učinil návrh zcela závislým na úspěchu části návrhu, kterou se domáhal zrušení plochy V402. Za daných okolností má soud za to, že je třeba při hodnocení míry úspěchu vycházet z toho, že návrh měl dvě klíčové části. V jedné se navrhovatel domáhal zrušení plochy V401 a v druhé mu šlo o zrušení ploch V402 a D 401. Navrhovatel byl úspěšný jen v části týkající se plochy V401, naopak v části týkající se ploch V402 a D 401 měl úspěch odpůrce. I když míru procesního úspěchu nelze v případě přezkumu opatření obecné povahy zpravidla zcela přesně kvantifikovat, soud vychází v dané věci z toho, že odpůrce i navrhovatel dosáhli srovnatelné míry úspěchu. Z tohoto důvodu soud rozhodl tak, že právo na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků.
111. Osobě zúčastněné na řízení soud neuložil žádnou povinnost a nejsou zde ani žádné důvody hodné zřetele, pro něž by bylo namístě jí přiznat náhradu nákladů řízení. Osobě zúčastněné na řízení proto náhrada nákladů řízení nepřísluší (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno, 26. září 2024

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu